

**برنامه‌های درسی
و
تربیتی**

ساماندهی زمان آموزش در دوره ابتدایی

جاسه 834 تاریخ 1389/12/5 - شماره ابلاغ 120/28663 تاریخ 89/12/28

شورای عالی آموزش و پرورش به منظور مدیریت بهینه زمان آموزش و فراهم آوردن زمینه تحول آفرینی در فرایند تعلیم و تربیت و کیفیت بخشی به برنامه های آموزشی و تربیتی، طرح «ساماندهی زمان آموزش در دوره ابتدایی» را به شرح زیر تصویب می کند:

ماده ۱- اهداف طرح :

- 1- تقویت انگیزه و نشاط دانش آموزان برای فراگیری فزونتر
- 2- گسترش فعالیت های پرورشی و فوق برنامه برای رشد همه جانبه تربیتی دانش آموزان
- 3- انطباق بیشتر برنامه های آموزشی و تربیتی با شرایط سنی و ویژگی های روانی دانش آموزان
- 4- انعطاف پذیری برنامه ها و زمان آموزش متناسب با شرایط اقلیمی و منطقه ای
- 5- تقویت ارتباط مدرسه و خانواده و تحکیم تعامل عاطفی دانش آموزان با خانواده خویش
- 6- تقویت انگیزش و فراهم آوردن زمینه ارتقای تحصیلی و شایستگی های حرفه ای شغلی و پژوهشی معلمان

ماده ۲- چگونگی اجراء

- برنامه هفتگی مدارس ابتدایی به میزان حداقل 1800¹ جلسه در طول سال تحصیلی با رعایت جدول مواد درسی مصوب شورای عالی آموزش و پرورش تنظیم و اجرا می شود. در تنظیم برنامه هفتگی رعایت نکات زیر ضروری است:
- 1- برنامه آموزشی و تربیتی هفتگی مدرسه در قالب 25 جلسه آموزشی برای کلیه پایه های تحصیلی منحصرأ در 5 روز اول هفته سازماندهی و اجرا شود.

1- به استناد مصوبه جلسه 609 شورای عالی تاریخ 1376/3/28 که طی شماره 120/1126/2 تاریخ 76/6/12 ابلاغ شده است: به مناطقی از آموزش و پرورش که در آنها برای دانش آموزان دیرآموز کلاس ویژه تشکیل می گردد اجازه داده می شود در صورت نیاز ضمن هماهنگی با دفتر آموزش ابتدایی حداکثر 100 جلسه درسی به مجموع جلسات تدریس دوره آموزشی تا پایان سال سوم ابتدایی افزوده شود.

جدول مواد درسی و ساعات کار هفتگی دوره ابتدایی¹

ردیف	مواد درسی	پایه اول	پایه دوم	پایه سوم	پایه چهارم	پایه پنجم	ملاحظات
1	قرآن ²	2	3	3	3	3	
2	تعلیمات دینی ⁴	-	2	2	2	2	
3	انشا فارسی	-	2	2	2	2	
4	املا فارسی	-	3	2	2	2	
5	قرائت فارسی (خواندن و درک مطلب و دستور زبان فارسی)	11 ساعت	3	4	3	3	
6	مطالعات اجتماعی	-	-	2	3	3	دروس مطالعات اجتماعی و هنر در پایه‌های چهارم و پنجم مجموعاً در هفته چهار ساعت ارائه خواهد شد (یک هفته یک جلسه هنر و سه جلسه مطالعات اجتماعی، هفته دیگر دو جلسه هنر و دو جلسه مطالعات اجتماعی)
7	ریاضیات	5	5	4	4	4	
8	علوم تجربی و بهداشت	3	3	3	3	3	دروس علوم تجربی و بهداشت و هنر در پایه سوم مجموعاً در هفته 4 ساعت ارائه خواهد شد (یک هفته - یک جلسه هنر، سه جلسه علوم تجربی و هفته دیگر دو جلسه هنر و دو جلسه علوم تجربی)
9	هنر (نقاشی، خوشنویسی و کاردستی)	2	2	2	2	2	
10	ورزش	2	2	2	2	2	

2- زمان هر جلسه برای پایه‌های اول و دوم 45 دقیقه و برای پایه‌های سوم، چهارم و پنجم 50 دقیقه تعیین می‌شود.

3- برای پایه‌های اول و دوم بعد از هر جلسه آموزشی 20 دقیقه و برای پایه‌های سوم، چهارم و پنجم 15 دقیقه زمان استراحت در نظر گرفته شود.

4- روزانه 15 دقیقه به مراسم آغازین و 20 دقیقه به اقامه نماز جماعت در مدارس اختصاص می‌یابد.

تبصره - تلفیق زمان دو جلسه آموزش و حذف زمان استراحت بین آنها مجاز نمی‌باشد.

1- مصوب جلسه 570 شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ 1373/5/13 به شماره ابلاغ 120/2615/2 تاریخ 1373/5/24 و اصلاحات بعدی
 2- به استناد مصوبه جلسه 834 شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ 1390/5/11 به شماره ابلاغ 120/30695 تاریخ 1390/5/16 یک جلسه درسی به آموزش و فعالیت‌های قرآنی در تمامی پایه‌های ابتدایی اضافه شد. بر اساس این مصوبه با توجه به اهداف آموزش قرآن و ضرورت حاکمیت رویکرد فرهنگی - تربیتی در این دوره، کسب مهارت روخوانی و روان خوانی و افزایش انس با قرآن کریم مورد تأکید است. بدیهی است ساعات کار موظف آموزگاران این دوره کماکان برابر ضوابط 24 ساعت در هفته می‌باشد.
 3- به استناد مصوبه جلسات 771 شورای عالی تاریخ 87/5/1 و 815 تاریخ 89/1/24 به وزارت آموزش و پرورش اجازه داده شد با رعایت سر جمع تعداد جلسات هر درس و تعداد جلسات ماهانه و با تغییر ساعت سایر دروس، ساعات هفتگی و روزانه آموزش قرآن را در پایه سوم ابتدایی تغییر و روش جدید آموزش این درس را اجرا نماید.
 4- به استناد مصوبه جلسه 663 تاریخ 80/3/31 شورای عالی به شماره 120/794/8 تاریخ 80/4/3 «دانش‌آموزان اقلیت‌های دینی مذکور در قانون اساسی، برابر شیوه‌نامه‌های وزارت آموزش و پرورش در امتحان تعلیمات دینی خاص خود شرکت خواهند کرد. ضمناً در صورت تمایل دانش‌آموز به شرکت در امتحان تعلیمات دینی اسلامی منعی برای شرکت وی نخواهد بود.»

ماده 3- زمان شروع و پایان ساعات کار روزانه مدارس برحسب شرایط جغرافیایی و افق محلی هر منطقه با پیشنهاد اداره کل آموزش و پرورش استان و تایید شورای آموزش و پرورش استان ابلاغ می شود.

ماده 4- مدارس ابتدایی می توانند روز های پنج شنبه برای طراحی و اجرای برنامه های آموزشی و تربیتی از قبیل: فعالیت های مکمل و فوق برنامه (اردوها، بازدیدها، فعالیت های ورزشی و...)، شرکت معلمان در گروه های آموزشی و آموزش های ضمن خدمت، ارتباط با خانواده ها، دوره های آموزش خانواده و نظایر آن دایر باشند.

ماده 5- پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش موظف است گزارش ارزشیابی از اجرای این مصوبه را در پایان سال تحصیلی 91-1390 تهیه و به شورای عالی آموزش و پرورش ارائه نماید.

ماده 6- زمان اجرای این مصوبه از مهرماه 1390 خواهد بود.

موضوع: ساماندهی زمان آموزش در دوره ابتدایی در هشتصد و سی و چهارمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ 5/12/1389 به تصویب رسید.

اهداف کلی، اهداف برنامه های درسی و جدول مواد درسی

پایه ششم ابتدایی

مصوبه جلسه ی 852 تاریخ 1/10/1390- شماره ابلاغ 120/32795 تاریخ 14/10/90

ماده واحده:

با عنایت به مفاد سند «تحول بنیادین آموزش و پرورش» و مصوبه هشتصد و پنجاه و یکمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش، تاریخ 29/9/90 مبنی بر استقرار ساختار جدید نظام آموزش و پرورش از سال تحصیلی 91-92 و شش ساله شدن دوره ابتدایی، اهداف کلی، اهداف برنامه های درسی و جدول مواد درسی پایه ششم ابتدایی به شرح ذیل تعیین می شود.

وزارت آموزش و پرورش مکلف است:

- 1- در برنامه ریزی و ساماندهی فعالیت های آموزشی و پرورشی به گونه ای اقدام نماید که دستیابی دانش آموزان تا پایان دوره ابتدایی به اهداف تعیین شده ممکن شود.
- 2- نسبت به تهیه و تدوین کتب درسی و مواد آموزشی پایه ششم ابتدایی برای دوره گذار بر اساس اهداف کلی، اهداف برنامه های درسی و جدول مواد و ساعات دروس پایه مذکور به شرح ذیل اقدام نماید:

اهداف کلی پایه ششم

- 1- تکمیل، تعمیق و تثبیت اهداف مصوب دوره ابتدایی متناسب با سند تحول بنیادین آموزش و پرورش و همسو با برنامه درسی ملی
- 2- تربیت همه جانبه دانش آموزان در راستای دستیابی به مراتبی از حیات طیبه متناسب با موقعیت‌ها و نیازهای جدید و پاسخ به اقتضات آن و کسب آداب و مهارت‌های ضروری برای ورود به دوره تحصیلی بعدی و تامین زندگی

اهداف برنامه‌های درسی پایه ششم

- اهداف برنامه‌های درسی پایه ششم با توجه به اهداف کلی و اهداف دوره ابتدایی مصوب شورای عالی آموزش و پرورش به شرح زیر است:
- 1- تربیت عقلانی و تقویت تفکر و تعقل
 - 2- تعمیق باور به ارزشمندی نهاد خانواده، وطن، فرهنگ و هویت اسلامی-ایرانی و ارج نهادن به میراث فرهنگی، قانون، صداقت و پاکی
 - 3- تقویت باور به هدفمندی خلقت، آیه بودن آن، ارزشمندی مخلوقات و درک قوانین و زیبایی‌های جهان آفرینش
 - 4- آشنایی با آداب و مهارت‌های زندگی و به‌کارگیری آن‌ها
 - 5- آشنایی با تأثیر کار و تلاش در پیشرفت کشور، مشاغل و فرایندهای اقتصادی در محیط زندگی
 - 6- توانایی به‌کارگیری مهارت‌های اصلی زبان و خواندن و نوشتن متون زبان فارسی
 - 7- توانایی به‌کارگیری مفاهیم و مهارت‌های پایه ریاضی در حل مسائل روزمره زندگی
 - 8- نگرش‌ها و مهارت‌های پایه در خلق آثار فرهنگی هنری با رویکرد تربیت هنری
 - 9- شناخت و کاربرد روش‌ها، مواد و ابزارهای علمی و فناوریانه در یادگیری و زندگی روزمره

جدول مواد و ساعات درسی پایه ششم

نظر به مجموع ساعات سالانه دوره ابتدایی که شامل 850 ساعت فعالیت کلاسی است، جدول مواد درسی و ساعات هفتگی دروس پایه ششم به شرح ذیل خواهد بود:

ساعت	مواد درسی	ردیف
3	قرآن	1
2	تعلیمات دینی و اخلاق	2
5	زبان و ادبیات فارسی ¹	3
3	مطالعات اجتماعی و آداب زندگی	4
4	ریاضیات	5
2	علوم تجربی	6
2	هنر	7
2	سلامت و تربیت بدنی	8
1	تفکر و پژوهش	9
1	کار و فناوری	10
25	جمع	

یک ساعت از ساعات درس قرآن به صورت تجمیعی برای تقویت روخوانی، روان خوانی و انس قرآن اختصاص می یابد.

تبصره 1- آیین نامه ارزشیابی پیشرفت تحصیلی دانش آموزان به تصویب شورای عالی آموزش و پرورش خواهد رسید.

تبصره 2- آئین نامه ها و دستورالعمل های مورد نیاز برای اجرای این مصوبه از جمله مقررات ثبت نام وانتخاب و آموزش نیروی انسانی توسط وزارت آموزش و پرورش تهیه، تدوین و ابلاغ خواهد شد.

موضوع: اهداف کلی، اهداف برنامه های درسی و جدول مواد درسی پایه ششم ابتدایی در هشتصدوپنجاه و دومین جلسه ی شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ 1390/10/1 به تصویب رسید.

وضعیت تدریس درس تربیت بدنی در دوره ابتدایی

جلسه 584 تاریخ 1374/4/22 - شماره ابلاغ 120/4730/2 تاریخ 1374/6/22

شورای عالی با توجه به مشکلات موجود و کمبود نیروی انسانی متخصص برای تدریس درس تربیت بدنی در دوره ابتدائی ضمن تأکید بر لزوم همکاری کلیه سازمانهای ذیربط در جبران این کمبود مقرر می دارد تا رفع مشکلات و کمبودها به طریق زیر عمل شود.

¹ برابر مصوبه جلسه 878 شورای عالی تاریخ 91/11/9 که طی شماره 120/43406 ابلاغ شده است، درس زبان و ادبیات فارسی به سه درس: قرائت فارسی 2 ساعت-املاء فارسی 1 ساعت -انشاء فارسی 2 ساعت تفکیک گردید.

- 1- برای تدریس درس تربیت بدنی در پایه های اول، دوم و سوم ابتدائی از معلمین صاحب صلاحیت همان پایه‌ها که دوره‌های لازم را در این زمینه گذرانده باشند استفاده شود و کمبود با استفاده از مربیان تربیت بدنی جبران گردد.
 - 2- برای تدریس درس تربیت بدنی در پایه‌های چهارم و پنجم از مربیان متخصص تربیت بدنی استفاده شود و اختصاص مربی متخصص به کلاس مدارس پسرانه که توسط معلم خواهر تدریس می‌شوند در اولویت قرار خواهد داشت.
 - 3- کمیسیونی متشکل از نمایندگان معاونین پرورشی، تأمین و تربیت نیروی انسانی و برنامه‌ریزی و آموزش عمومی موظف است ظرف مدت دو ماه ضمن ارائه برنامه اجرایی دقیق و مشخص این مصوبه، آمار دقیق معلمین دوره ابتدائی به تفکیک سابقه خدمت زیر بیست سال و بالای بیست سال را نیز به شورای عالی ارائه نماید.
- همچنین ضمن ارائه مشخصات معلمین صاحب صلاحیت تدریس درس تربیت بدنی در دوره ابتدائی در جهت تأمین معلم متخصص، موضوع را از طریق مراجع ذیربط پیگیری نماید.

موضوع: وضعیت تدریس درس تربیت بدنی در دوره ابتدایی در پانصد و هشتاد و چهارمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ 1374/4/22 به تصویب رسید. صحیح است، به مورد اجراء گذارده شود.

جدول مواد درسی و ساعات تدریس هفتگی دوره سه ساله
دوره راهنمایی تحصیلی^۱

جلسه 848 تاریخ 90/5/25 - شماره ابلاغ 12/30852 تاریخ 1390/5/26

ردیف	مواد درسی	ساعات تدریس هفتگی		
		سال اول	سال دوم	سال سوم
۱	قرآن و تعلیمات دینی ^۲	4	4	4
۲	عربی	2	2	2
۳	زبان خارجی	2	4	4
۴	ادبیات فارسی	5	5	5
۵	علوم تجربی	4	4	4
۶	ریاضیات	5	4	4
۷	تربیت بدنی	2	2	2
۸	هنر	2	1	1
۹	علوم اجتماعی (مدنی، تاریخ، جغرافیا)	3	3	3
۱۰	حرفه و فن	3	3	2+1
۱۱	پرورشی	1+1	1	1
۱۲	آموزش آمادگی دفاعی ^۵	-	-	1+1
جمع کل		33+1	33	33+2

- 1- در سال اول راهنمایی یک ساعت از درس پرورشی به صورت تجمیعی به فعالیت های خارج از کلاس از قبیل فعالیت های هنری، فرهنگی، اردویی اختصاص می یابد.
- 2- در سال سوم راهنمایی، یک ساعت از درس حرفه و فن به صورت تجمیعی برای آشنایی با مشاغل و حرف گوناگون به فعالیت های اردویی و بازدید از مراکز علمی و صنعتی و یک ساعت از درس آموزش دفاعی به صورت تجمیعی برای فعالیت های عملی و اردویی در خارج از کلاس اختصاص می یابد.

1- به استناد مصوبه جلسه 747 شورای عالی تاریخ 86/3/1 به منظور غنی سازی برنامه های درسی و فعالیت های پرورشی مدارس راهنمایی وابسته به استعداد های درخشان شورا با افزایش ساعات تدریس هفتگی مدارس مذکور تا 40 ساعت موافقت نمود.

2- به استناد مصوبه جلسه 663 تاریخ 80/3/31 شورای عالی آموزش و پرورش به شماره 120/794/8 تاریخ 80/4/3 «دانش آموزان اقلیت های دینی مذکور در قانون اساسی، برابر شیوه نامه های وزارت آموزش و پرورش در امتحان تعلیمات دینی خاص خود شرکت خواهند کرد، ضمناً در صورت تمایل دانش آموز به شرکت در امتحانات تعلیمات دینی اسلامی منعی برای شرکت وی نخواهد بود».

3 - برابر ذیل ماده 64 قانون مقررات استخدامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ساعت تدریس درس مذکور از یک ساعت به دو ساعت افزایش یافت.

نحوه اجرا و ارزشیابی درس پرورشی در دوره‌های راهنمایی تحصیلی و متوسطه

جلسه 643 تاریخ 1378/10/2 - شماره ابلاغ 120/3862 تاریخ 78/10/14

مقدمه:

به منظور تقویت بنیه تربیتی دانش‌آموزان، ساعاتی از برنامه درسی مدارس راهنمایی تحصیلی و متوسطه به درس پرورشی اختصاص می‌یابد. عمومیت اهداف تربیتی و لزوم پیگیری آنها در همه برنامه‌های درسی ایجاب می‌کند که کلیه همکاران شاغل در مدارس اعم از مدیر، معلمان و سایر کارکنان با تلاشهای هماهنگ در جهت تحقق اهداف تربیتی نظام آموزش و پرورش حداکثر کوشش خود را به عمل آورند. گنجاندن ساعات پرورشی در برنامه درسی مدارس اهمیت خاص پرداختن به امر تربیت دانش‌آموزان را نشان می‌دهد.

ماده 1- محتوای درس پرورشی شامل مواردی خواهد بود که همراه با سایر برنامه‌های درسی به ارتقاء تربیت دینی، اخلاقی، علمی، مسئولیت‌پذیری و مهارت‌های اجتماعی - سیاسی دانش‌آموزان کمک خواهد کرد. عناوین و سرفصل‌های این درس توسط سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی با همکاری دفاتر آموزشی ذیربط تهیه و پس از تصویب کمیسیون ذیربط شورای عالی آموزش و پرورش بصورت کتاب راهنما در اختیار مربی و معلم مربوط قرار خواهد گرفت.

ماده 2- در اجرای درس پرورشی از روش فعال و مشارکت دادن دانش‌آموزان در فعالیت‌ها استفاده می‌شود و روشهایی نظیر مباحثه، گزارش‌نویسی، ایفای نقش، تهیه نشریه دیواری، ارائه‌کنفرانس و کارگروهی و سایر فعالیت‌های ابتکاری مورد تأکید قرار می‌گیرد.

ماده 3- ارزشیابی از این درس با توجه به مجموعه فعالیت‌های نظری و عملی بصورت داخلی خواهد بود و نمره آن توسط مربی بر مبنای 20 نمره تعیین می‌شود.²

تبصره 1- در هر نوبت امتحانی 15 نمره به حضور فعال دانش‌آموز در کلاس و مجموعه فعالیت‌های نظری و عملی وی در طول همان نوبت و 5 نمره دیگر به امتحان کتبی اختصاص می‌یابد.

تبصره 2- نمره درس پرورشی در محاسبه جمع نمرات و معدل دانش‌آموز منظور می‌گردد.
تبصره 3- نمره شهریورماه دانش‌آموزی که در خردادماه موفق به احراز شرایط قبولی نمی‌شود براساس کار عملی خواهد بود که توسط مدرس تعیین می‌شود. عدم احراز شرایط قبولی در شهریورماه مانع ارتقاء وی به پایه بالاتر نخواهد بود.

ماده 4- در طول سال تحصیلی، رفتارها و فعالیت‌های دانش‌آموزان با تأکید بر نقاط قوت آنها توسط مربی ثبت می‌شود و براساس آنها گزارشی در پایان سال تحصیلی به منظور تبیین تواناییهای هنری، اخلاقی، علمی و خلاقیت دانش‌آموزان تهیه و در جهت نگهداری در پرونده تحصیلی آنان به دفتر مدرسه تحویل می‌گردد. این گزارش‌ها می‌تواند در جهت هدایت دانش‌آموزان مورد استفاده معلمان، مربیان، مشاورین و والدین قرار گیرد.

ماده 5- کلاس پرورشی توسط مربیان تربیتی و معلمان و دبیران واجد شرایط اداره می‌شود.

1- به استناد مصوبه جلسه 701 شورای عالی تاریخ 83/1/25 به شماره ابلاغی 120/1281/8 تاریخ 83/3/30 ماده یک اصلاح شد.
2- ارزشیابی از این درس در دوره متوسطه برابر آیین‌نامه آموزشی مربوط خواهد بود.

ماده 6- دانش‌آموزان مدارس بزرگسالان و ایشارگران و داوطلبان آزاد از گذراندن درس پرورشی معاف خواهند بود.

ماده 7- برای اثربخشی بیشتر درس پرورشی، وزارت آموزش و پرورش نسبت به برنامه‌ریزی و تشکیل کلاسهای ضمن خدمت برای مربیان تربیتی و دبیران علاقه‌مند به تدریس درس پرورشی اقدام خواهد کرد.

ماده 8- این آیین‌نامه از سال تحصیلی 79_78 در دوره متوسطه و از سال تحصیل 80_79 در دوره راهنمایی تحصیلی به مرحله اجرا گذاشته شود.

موضوع: نحوه اجرا و ارزشیابی درس پرورشی در دوره‌های راهنمایی تحصیلی و متوسطه در ششصد و چهل و سومین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ 1378/10/2 به تصویب رسید. صحیح است، به مورد اجرا گذاشته شود.

جدول مواد درسی و ساعات تدریس هفتگی

پایه اول دوره متوسطه اول

جلسه 880 شورای عالی تاریخ 1392/2/23 - شماره ابلاغ 120/44758 تاریخ 1392/3/8

ماده واحده:

شورای عالی آموزش و پرورش در راستای تحقق اهداف سند تحول بنیادین آموزش و پرورش و مبتنی بر «برنامه درسی ملی» مواد درسی و ساعات تدریس هفتگی پایه اول دوره متوسطه اول را برای سال تحصیلی 93-1392 به شرح جدول زیر تصویب نمود:

ردیف	مواد درسی	ساعت
1	قرآن	2
2	معارف اسلامی	2
3	زبان و ادبیات فارسی (قرائت و دستور زبان، املاء و انشاء)	4
4	زبان عربی	2
5	زبان خارجی	2
6	علوم تجربی	3
7	ریاضیات	4
8	تربیت بدنی و سلامت	2
9	مطالعات اجتماعی	3
10	فرهنگ و هنر	2
11	کار و فناوری	2
12	تفکر و سبک زندگی	2
	جمع	30

موضوع: جدول مواد درسی و ساعات تدریس هفتگی پایه اول دوره متوسطه اول در هشتصد و هشتادمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ 1392/2/23 به تصویب رسید.

زبانهای خارجی مورد تدریس در دوره متوسطه
جلسه 563 تاریخ 1372/8/27 - شماره ابلاغ 120/7388/2 تاریخ 1372/10/1

- 1- در حال حاضر منظور از زبان خارجه در جداول مواد درسی و آیین نامه ها و برنامه های مربوط، زبانهای انگلیسی، فرانسه و آلمانی می باشد که وزارت آموزش و پرورش برای آنها کتاب درسی دارد و آنها را در واحدهای آموزشی خود تدریس می کند.
 - 2- در مورد داوطلبان آزاد (متفرقه) کماکان طبق روال گذشته عمل خواهد شد.
 - 3- سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی از طریق طرحهای تحقیقاتی و با استفاده از نظرات واحدهای ذیربط وزارتخانه اقدامات زیر را معمول دارد.
الف - در مورد اضافه کردن زبانهای جدیدی به لیست بند یک برای تدریس، بررسی لازم را انجام داده ونتیجه راجهت طرح در شورای عالی به دبیرخانه شورا ارائه نماید.
ب - لیست زبانهایی که می توان از داوطلبان آزاد (متفرقه) امتحان گرفت، تعیین و به معاونت آموزشی ابلاغ کند.
- موضوع:** زبانهای خارجی مورد تدریس در دوره متوسطه در پانصد و شصت و سومین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ 1372/8/27 به تصویب رسید صحیح است به مورد اجراء گذارده شود.

سایر مصوبات

نحوه استقرار نظام جدید آموزشی

جلسه ی 851 تاریخ 1390/9/29- شماره ابلاغ 120/32794 تاریخ 90/10/14

ماده واحده: در اجرای مفاد سند تحول بنیادین آموزش و پرورش و بیانیه ماموریت آن مبنی بر استقرار 12 پایه تحصیلی (چهار دوره سه ساله) در ساختار نظام آموزش و پرورش،

شورای عالی آموزش و پرورش تصویب نمود:

1 - ساختار نظام آموزشی که دارای 12 پایه تحصیلی است، به دو دوره شش ساله ابتدایی و متوسطه تقسیم می شود.

2 - استقرار ساختار جدید نظام آموزشی از سال تحصیلی 91-92 آغاز و هر سال دو پایه تحصیلی جدید بر اساس الگوی زیر مستقر شود.

سال تحصیلی							پایه	دوره تحصیلی	
97-98	96-97	95-96	94-95	93-94	92-93	91-92		سه ساله اول	ابتدایی
							1	سه ساله اول	
						*	2		
					*		3		
				*			4	سه ساله دوم	
			*				5		
						*	6		
					*		7	متوسطه اول	
				*			8		
			*				9		
		*					10		متوسطه دوم
	*						11		
*							12		

3 - به منظور اجرای مطلوب ساختار جدید، وزارت آموزش و پرورش موظف است:

3-1- با تامین و بسیج منابع و امکانات و استفاده از نیروهای توانمند و واجد شرایط زمینه دستیابی متریبان را به تمامی ساحت های تعلیم و تربیت فراهم آورد.

¹ تغییر محتوای برنامه درسی پایه اول ابتدایی در سال تحصیلی 90-91 به منزله گام اول در استقرار ساختار جدید آموزشی تلقی می شود.

- 3-2- برنامه های خود را برای تحقق مفاد سند تحول بنیادین به ویژه در زیر نظام های اصلی شامل برنامه درسی ، تربیت معلم و تامین منابع انسانی، راهبری و مدیریت، تامین و تخصیص منابع مالی، تامین فضا، تجهیزات و فن آوری- پژوهش و ارزشیابی را حداکثر ظرف یک سال تهیه و به تصویب شورای عالی آموزش و پرورش برساند.
- 3-3- با برگزاری دوره های آموزشی لازم و توانمند سازی معلمان ذیربط، از سال تحصیلی 91-92 نظام دوری را به تدریج در دوره سه ساله اول ابتدایی اجرا کند.
- 3-4- همزمان با تغییر ساختار، محتوای کتب درسی را بر اساس زیرنظام برنامه درسی مصوب شورای عالی آموزش و پرورش تغییر دهد.
- 4- وزارت آموزش و پرورش پس از یک سال از اجرای استقرار ساختار نظام آموزشی جدید، گزارش عملکرد خود را به شورای عالی آموزش و پرورش ارائه می دهد و در صورت فراهم بودن شرایط و تصویب شورا می تواند آن را در زمان کوتاه تر اجرا نماید.
- موضوع:** نحوه استقرار نظام جدید آموزشی در هشتصدوپنجاه و یکمین جلسه ی شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ 1390/9/29 به تصویب رسید.

عناوین دوره ها و پایه های تحصیلی نظام آموزشی جدید

جلسه 881 شورای عالی تاریخ 1392/3/6- شماره ابلاغ 12/44758 تاریخ 1392/3/8

شورای عالی آموزش و پرورش در راستای تحقق اهداف و برنامه های تحول بنیادین آموزش و پرورش ، عناوین دوره ها و پایه های تحصیلی نظام آموزشی جدید را به شرح زیر تصویب می کند.

- 2- تخلق به اخلاق اسلامی مانند حسن خلق، سعه صدر، انصاف و روحیه گذشت و امانتداری از نظر همکاران
- 3- برخورداری از سوابق تجربی موفق و برخورداری از حسن شهرت و مقبولیت بین همکاران
- 4- داشتن توان مدیریت و روحیه کارگروهي و قدرت برقراری ارتباط با دیگران و جلب همکاری کارکنان، دانش‌آموزان و اولیای آنها برای تحقق اهداف آموزش و پرورش
- 5- متأهل بودن
- تبصره -** برای مدارس دخترانه انتصاب افراد مجرد بلامانع است، لیکن اولویت با افراد متأهل خواهد بود.
- 6- داشتن سلامت جسمی و روانی لازم برای انجام وظایف مدیریت
- 7- کارمند رسمی بودن در آموزش و پرورش
- تبصره -** در مدارس ابتدایی روستایی و عشایری در صورتی که نیروی رسمی واجد شرایط در محل برای تصدی مدیرآموزگار وجود نداشته باشد، واگذاری این پست به نیروی غیر رسمی که از حداقل مدرک تحصیلی کاردانی برخوردار بوده و آموزش های تخصصی لازم را فراگرفته باشد، با موافقت رییس سازمان آموزش و پرورش استان بلامانع است.
- ب- شرایط اختصاصی**
- حداقل تحصیلات و سوابق تجربی موردنیاز برای مدیران مدارس برحسب نوع دوره تحصیلی و درجه مدارس به شرح جدول زیر تعیین می‌گردد.

ملاحظات	حداقل سابقه خدمت آموزشی یا تربیتی		درجه مدرسه ¹	دوره تحصیلی
	فوق لیسانس و بالاتر	لیسانس		
1- حداقل 2 سال از سابقه خدمت آموزشی یا تربیتی باید در دوره و شاخه مورد نظر برای تصدی مدیریت باشد	2 سال	2 سال	الف-درجه 1 و 2 و 3	آمادگی و ابتدایی
	2 سال	4 سال	ب-درجه 4 و 5	
	4 سال	6 سال	ج-درجه 6 و بالاتر	
2- حداقل داشتن دو سال سابقه مدیریت یا معاونت مدرسه برای مدیریت مدارس گروه ج الزامی است	2 سال	2 سال	الف-درجه 1	راهنمایی تحصیلی
	2 سال	4 سال	ب-درجه 2	
	4 سال	6 سال	ج-درجه 3 و بالاتر	
3- حداقل داشتن دو سال سابقه مدیریت یا معاونت مدرسه برای مدیریت مدارس گروه ج الزامی است	2 سال	4 سال	الف-درجه 1	متوسطه و پیش دانشگاهی
	4 سال	6 سال	ب-درجه 2	
	6 سال	8 سال	ج-درجه 3 و بالاتر	
4- حداقل داشتن دو سال سابقه مدیریت یا معاونت مدرسه برای مدیریت مدارس گروه ج الزامی است	2 سال	4 سال	الف-درجه 1 و 2 و 3	متوسطه فنی و حرفه‌ای کاردانش
	4 سال	6 سال	ب-درجه 4 و بالاتر	

¹ - اصلاحات لازم متناسب با تغییر در درجه بندی مدارس به تصویب کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش خواهد رسید.

تبصره 1- در آموزشگاه هایی که دارای مدارس ضمیمه هستند مدارک تحصیلی وسوابق تجربی مدیران براساس بالاترین دوره تحصیلی مدرسه و جمع کل دانش آموزان تعیین می گردد.¹

تبصره 2- در شرایط اختصاصی دارندگان مدرک تحصیلی رشته های مختلف علوم تربیتی (ترجیحاً گرایش مدیریت آموزشی) برای تصدی مدیریت مدارس ابتدایی، راهنمایی تحصیلی و متوسطه نظری و پیش دانشگاهی اولویت خواهند داشت و دارا بودن مدرک تحصیلی در یکی از رشته های فنی و حرفه ای برای تصدی مدیریت هنرستان های فنی و حرفه ای و کاردانش الزامی است.

تبصره 3- دارندگان مدرک تحصیلی لیسانس و بالاتر در رشته های غیرمرتبط با فنی و حرفه ای که مدرک تحصیلی قبلی آنان (فوق دیپلم و بالاتر) مرتبط با رشته فنی و حرفه ای باشد، در احراز پست مدیریت مدارس، مدرک تحصیلی آنان مرتبط تلقی می شود.

ماده 2- مدیرمدرسه دخترانه از بین زنان و مدیرمدرسه پسرانه از بین مردان انتخاب می شود.
تبصره - استفاده از مدیر زن در آن دسته از مدارس ابتدایی پسرانه که بیشتر کارکنان آنها زن هستند بلامانع خواهد بود.

ماده 3- در مناطق محروم، روستایی و عشایری که به تشخیص رییس سازمان آموزش و پرورش استان انتخاب مدیر با مدرک تحصیلی لیسانس و بالاتر در دوره های ابتدایی و راهنمایی تحصیلی امکان پذیر نباشد، مناطق آموزش و پرورش مجازند حداکثر تا پایان سال تحصیلی 87-88 مدیران جدید دوره های مذکور را از بین افراد دارای مدرک تحصیلی فوق دیپلم با حداقل 5 سال سابقه فعالیت آموزشی یا مدیریتی منصوب نمایند.

تبصره - در شرایط استثنایی و در صورتی که فرد واجد شرایط اختصاصی برای تصدی مدیریت مدرسه وجود نداشته باشد رییس اداره آموزش و پرورش می تواند با اخذ مجوز موردی از رییس سازمان آموزش و پرورش استان نسبت به انتصاب فرد مورد نظر جهت مدیریت مدرسه تا تعیین فرد واجد شرایط اقدام کند.

ماده 4- فرد واجد شرط با ابلاغ رییس اداره آموزش و پرورش برای مدت 4 سال جهت تصدی مدیریت مدرسه مورد نظر منصوب می شود و تمدید مدیریت وی نیز با رعایت شرایط مندرج در این آیین نامه بلامانع خواهد بود.

ماده 5- افراد مورد نظر برای تصدی مدیریت مدرسه باید در دوره های آموزشی مدیریت یا در آزمون احراز صلاحیت های مدیریت مدرسه شرکت کنند و به شرط احراز موفقیت ابلاغ مدیریت آنان صادر شود.

2- به استناد مصوبه سیصد و بیست و نهمین جلسه کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ 83/10/16 به شماره ابلاغی 120/8632/9 تاریخ 83/10/29 ادامه مدیریت مدیران واحدهای آموزشی دارای شاخه نظری و کاردانش با رعایت ماده 4 شرایط احراز مدیریت مدارس تا انتصاب مدیر جدید به قوت باقی است. در انتصاب مدیریت جدید برای این قبیل واحدهای آموزشی تعداد دانش آموزان شاغل به تحصیل در هر یک از شاخه های نظری و کاردانش که جایز اکثریت است ملاک عمل خواهد بود. شرایط احراز پست مدیریت مدارس غیرانتفاعی براساس قانون این مدارس خواهد بود لیکن با عنایت به پیشنهاد اصلاح قانون مذکور در مجلس محترم و پیش بینی ابتناء شرایط احراز مدیریت این مدارس بر مصوبات شورای عالی آموزش و پرورش شایسته است در فرایند انتخاب این مدیران، ویژگی مورد نیاز مدیریت برای هنرستانهای فنی و حرفه ای روزانه غیرانتفاعی و هنرستانهای روزانه و بزرگسالان کاردانش براساس شرایط احراز مدیریت مدارس مصوب شورای عالی آموزش و پرورش مورد توجه قرار می گیرد.

تبصره - چنانچه امکان برگزاری دوره های آموزشی مدیریت و یا آزمون احراز صلاحیت های مدیریت نباشد صدور ابلاغ مدیریت مدرسه به مدت یک سال برای فرد مورد نظر بلامانع است.

سازمان آموزش و پرورش استان مکلف خواهد بود با همکاری واحدهای ذیربط ظرف مدت یک سال شرایط لازم برای برگزاری دوره و یا آزمون مذکور را فراهم نماید.

ماده 6- ادارات آموزش و پرورش مکلفند جهت تطبیق وضع مدیران موجود با ضوابط مندرج در این مصوبه به تدریج اقدام نمایند.

تبصره - مدیران فعلی با حداقل مدرک تحصیلی فوق دیپلم در دوره های ابتدایی و راهنمایی تحصیلی و دارا بودن حداقل 5 سال سنوات مدیریت موفق می توانند با موافقت اداره آموزش و پرورش منطقه حداکثر تا پایان سال تحصیلی 88-89 به مدیریت خود ادامه دهند.

ماده 7- آموزش و پرورش موظف است شرایط ارتقای تحصیلی مدیران را به تناسب نیاز و امکانات موجود هر استان فراهم نماید.

ماده 8- وزارت آموزش و پرورش موظف است ضمن لغو بخشنامه ها و دستورالعمل های مغایر، بر حسن اجرای مصوبه شرایط احراز مدیریت مدارس نظارت نموده و عملکرد سالانه اجرای آن را به شورای عالی آموزش و پرورش گزارش نماید.

ماده 9- از تاریخ ابلاغ این مصوبه ، آیین نامه نحوه انتصاب مدیران و مسولان آموزش و پرورش مصوب جلسه 602 شورای عالی تاریخ 75/7/26 لغو اعلام می شود.

ماده 10- دستورالعمل اجرایی این مصوبه به تأیید وزیر آموزش و پرورش خواهد رسید.

موضوع: شرایط احراز مدیریت مدارس در ششصدوهفتادوسومین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ 1381/1/22 به تصویب رسید. صحیح است به مورد اجرا گذاشته شود.

نحوه ادامه تحصیل دانش آموزان مدارس ایثارگران

جلسه 623 تاریخ 1377/4/18 - شماره ابلاغ 120/1550/2 - تاریخ 1377/4/23

1- ایثارگرانی که دارای کارنامه مردودی مدارس عادی «و ایثارگران»¹ می باشند و تمایل به ثبت نام و ادامه تحصیل در مدارس ایثارگران داشته باشند در صورتی که از زمان مردودی آنان بیش از سه سال نگذشته باشد از گذراندن دروسی که در آنها نمره قبولی کسب کرده اند معاف خواهند بود.

2- تعداد دفعات مشروطی (متوالی یا متناوب) برای دانش آموزان مدارس ایثارگران در دوره راهنمایی حداکثر 5 و در دوره متوسطه حداکثر 6 نیمسال تعیین می گردد. چنانچه دانش آموزی بیش از دفعات مذکور مشروط شود، در صورت تمایل باید داوطلب آزاد ادامه تحصیل دهد.

1- برابر مصوبه جلسه 223 کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ 78/11/5 که طی شماره 120/3254/8 تاریخ 78/11/5 ابلاغ شده است، عبارت «و ایثارگران» به بند یک رأی مذکور اضافه شد.